

הדלקת נרות: 16:04

צאת השבת: 17:15

מוצ"ש לר"ת: 17:47

הזמנים לפי אופק ירושלים

שבת
שלום!

ביתנו החדש

ארגון לשלום בית וחנוך ילדים, בראשות הרה"ג אבנר קוואס שליט"א

ביחד

זיווג ומזל

אנו נמצאים בדור שמחובר מאד למיסטיקה וקבלה. לא רק מפני שהנושאים האלו מעניינים אלא גם בגלל שיותר קל לתלות בהם בעיות וקשיים ולנסות לפתור משברים ובעיות באמצעותם. דוגמא נפוצה לכך היא התמודדות עם שלום בית. אנשים רוצים לפתור קשיים בזוגיות בעזרת כלים חיזוניים כמו מיסטיקה וקבלה, וזה לא הולך!

הוא התקוטט עם אשתו יומם ולילה. לבסוף הוא רץ לבבא. אמר לו הבבא: אתה צריך לקחת רגל של עורב, 2 שיניים של חתול ולשרוף את הכל בפניגיאן ולפזר עליה את האפר כשהיא ישנה... הוא נסע לבית לחם והביא רגל של עורב, ושני שיניים של חתול הוא רכש מתאילנד...

לילה אחד היא ישנה שינה עמוקה. הוא הלך למטבח, הדליק את הגז ושם את כל החומרים בפניגיאן. יצא משם עשן וריח נורא, ואחר כך הוא צעד בחושך לחדר השינה וזרק על אשתו כשהיא ישנה... מה דעתכם? המעשה הזה יפתור לו את בעיות 'השלום בית'?

הוא ראה שזה לא עזר... ואמר לאשתו: תביאי את הווידאו של החתונה, תראי... תראי... דודה שלך, איזה עין הרע עשתה עלינו... הלך ועשה עופרת, זרק עליה עלים, ענד שן של שועל, וזה לא עזר. יום אחד הוא שמע שקורי עכביש עושים בעיות בשלום הבית... הוא קנה את המטאטא הארוך של העכבישים והסתובב בבית הלוך ושוב למצוא קורי עכביש, ומלמל לעצמו: איפה העכביש? איפה העכביש... אולי הוא העכביש?... אולי הוא לא למד אף פעם מה זאת אשה, ולכן הוא רב איתה כל היום? ויכול להיות שגם אשתו לא קיבלה הדרכה לפני החתונה, ולא מכירה את תכונות האישה? יותר קל לומר העורב אשם העכביש אשם עין הרע אשם מאשר לומר אני אשם! הרבה אנשים מנסים לפתור את הבעיות שלהם באופן שגורם חיזוני יפעל עבורם וישנה את חייהם כמו בהוקוס פוקוס אבל חז"ל כבר אמרו: 'איש ואשה, זכו - שכינה ביניהן'.

מה פרוש המילה זכו? זכיה במפעל הפיס? בהגרלה אחרת? אולי ברולטה? בוודאי שלא! המילה זכו מורה על זיכוך. אם בני הזוג זיככו את עצמם, דהיינו תיקנו את המידות שלהם, את מידת התאוה, הכעס, הקפדנות, נקימה ונטירה וכד', אז השכינה והשלום שורים בתוך הבית. על פי תפישת היהדות רק עבודה יומיומית על האישיות של האדם תניב פירות ותיתן תוצאות טובות.

פרשת השבוע

מידת הגאווה

בפרשתנו אנו פוגשים את חלום פרעה שחזר ונישנה, בפעם הראשונה בפרות ובפעם השניה בשיבולים.

חז"ל תיארו באריכות את גודל גאותו של מלך מצרים. פרעה חשב את עצמו לאלוה שנאמר: "... לי יאורי ואני עשיתיני". פרעה אמר שלא די בכך שהוא ברא את היאור (שהיה בעצמו אלוה של מצרים), הוא גם ברא את עצמו... ואם הוא אלוה הרי אין לא צרכים כמו בן אנוש. ולכן בכל ארמונו של פרעה לא נמצא חדר שירותים... כי אלוה לא צריך זאת.

ובאמת בכל בוקר בעלות השחר גזר פרעה שאסור לאיש להסתובב ברחובות מצרים חוץ ממנו, מהמלך! ובאותו זמן היה הולך בעצמו ליאור כי סוף סוף הוא אדם. נחשוב לעצמנו, פרעה היה מוכן להתאפק יום שלם ולחכות לעלות השחר כדי לשדר שהוא אלוה... הרי לפנינו מידת הגאווה בהתגלמותה.

הדבר התבטא גם בחלומו: "והיה מקץ שנתיים ימים ופרעה חולם והנה עומד על היאור". כלומר הוא מעל היאור, מעל האלוקים שלו. הגאווה הזו נמשכה עד שהגיע יוסף הצדיק לפתור לו את החלומות. פרעה לא קיבל מאף חכם וגם לא מהחרטומים את הפתרון שהציעו לו עד שהגיע יוסף. שנאמר: "... ויריצהו מן הבור..."

ואז פונה פרעה ליוסף ואומר לו "חלום חלמתי ופותר אין אותו ואני שמעתי עליך לאמר תשמע חלום לפתור אותו" פרעה מראה ליוסף את כל החרטומים והחכמים ואומר עליהם "ופותר אין אותי", כולם אפס אף אחד כאן אין לו שכל... אבל אתה שמעתי עליך שאתה המספר אחד! כאן פרעה מנסה להכניס ביוסף מגאותו שאינה יודעת גבול.

אבל יוסף הצדיק בכלל לא מתרשם ממנו וממה שהוא אומר ועונה לו בביטחון גמור וללא היסוס - "... בלעדי אלוקים יענה את שלום פרעה". קודם אומר לו יוסף את המילה "בלעדי" אם אמרת עליהם שהם אפס אז גם אני כלום ותדע לך פרעה שהאלוקים יענה את שלום פרעה. גם אתה אפס! יש מעליך אלוקים חיים שהוא מנווט את העולם וכלפיו כולנו שווים, יוסף במילים אלו שובר ומרסק את גאוות פרעה לרסיסים...

ברגע זה פרעה היה צריך להגיב בצורה חריפה כלפי יוסף ואף לפגוע בו חלילה. אבל פרעה זקוק לו ולפתרון חלומותיו. כמו שאמרו חז"ל גנב שהמלך צריך אותו אפילו מעץ התלייה מורידים אותו.

וכאן קורה דבר מוזר פרעה מספר את החלומות ליוסף ויוסף פותר את החלומות בצורה גאונית ונפלאה עד שפרעה נשבר ואומר: "ויאמר פרעה אל עבדיו, הנמצא כזה איש אשר רוח אלוקים בו". ומיג אח"כ אומר ליוסף: "אתה תהיה על ביתי ועל פיד יישק כל עמי...". יוסף בענווה ובביטחון שלו הצליח להכניע את פרעה עד כדי התבטלות מוחלטת אליו.

מכאן למדנו שהענווה והביטחון חזקים יותר מהגאווה וההתנשאות. ממי שיש בו ענווה כולם בסופו של דבר נכנעים לו ומייחלים למוצא פיו, וגם הקב"ה נמצא איתו ומלווה אותו.

שבת שלום ומבורך
אבנר קוואס

חמור מת בדיוק מול בית כנסת. אחרי שבוע, גווייתו עדיין שכבה מוטלת שם. הרב הלך והתלונן בפני ראש העיר: "אדוני ראש העיר, יש חמור מת מול בית הכנסת כבר שבוע ימים!" ראש העיר ענה במבט עקום "האם אין זה מתפקידך לדאוג למתים?" "כן, זהו תפקידי" ענה לו הרב בשלווה, "אך לפני כן, מתפקידי להודיע למשפחה..."

בדיחה

חוס ואהבה

ליצחק ורבקה נולדו שני בנים, אחד היה איש תם, שעוסק בתורה ויושב בישיבה, והשני היה ציד, ומסתובב ברחובות. שאלו חכמים: הרי יעקב ועשו נולדו להורים צדיקים, וסבא וסבתא שלהם (אברהם ושרה) היו גדולי הדור. שניהם למדו בבית המדרש של שם ועבר. מפני מה זה יצא צדיק וזה יצא רשע? התשובה לכך - זה רצה להתחנך, וזה לא רצה להתחנך. הסברנו בהתחלה שגיל הבחורות נקרא כך מפני שיש להם בחירה. אין להורים אפשרות לשלוט על הבחירה שלהם. אלא אך ורק לכוונם ולהדריכם. ההבנה הזאת מאפשרת לנו ההורים לנטרל את רגשי האשמה, ועוזרת לנו לעבוד איתם ממקום יותר שכלי. השכל מחייב לזכור שהם סוף סוף הילדים שלנו, והם צריכים תמיכה רגשית. התמיכה תלויה בחוס ואהבה מופגנת. כלומר, לא רק לומר להם שאוהבים אותם, אלא גם לחבק אותם ולהמחיש להם זאת. מצד אחד, יש לדון אותם לכף זכות ולא לכעוס יותר מדי. ומצד שני, יש לכוון אותם ולהדריך אותם עד כמה שניתן.

לאחר שלמדנו לא להיבהל מהמתבגרים או מהאימונים שלהם, ועסקנו 'בשמאל דוחה', נעסוק כעת 'בימין מקרבת'. נקדים ונאמר שלמרות קשיי הבגרות שלהם, והתקופה הקשה שההורים עוברים, אסור לשכוח לתת להם חוס ואהבה. אנו ההורים נוטים לכעוס, להתרגז, ולצאת מהכלים בגלל שאין לנו מספיק כלים להתמודד עם המתבגר. בנוסף, אנו נוטים לקחת אחריות, וחושבים שאנחנו אשמים במצב הזה. כמו כן אנו לוקחים את המשבר בצורה רגשית, ומפעילים פחות את השכל. התפקיד שלנו ההורים הוא לעזור להם וללוות אותם. צריך לחשוב תמיד שכמו שאנו מבינים ילד חולה שלא מתפקד, ואנו לא כועסים עליו, כך צריך לנהוג עם הילד המתבגר. כאן המקום לומר שאנחנו ההורים נתנו להם כל מיני אפשרויות כדי שיצליחו, והם בחרו בדרכם. דוגמא נפלאה לכך מצאנו בספר בראשית. יצחק אבינו חיכה 20 שנה לילדים ובסופם נאמר: "... וַתַּהַר רַבֵּקָה אֵשֶׁתוֹ. וַיִּתְרַצְצוּ הַבָּנִים בְּקֶרְבָּהּ ... וַיֵּצֵא הָרִאשׁוֹן אֲדָמוֹנִי פְלוֹ פְאֶדְרֶת שַׁעַר וַיִּקְרָאוּ שְׁמוֹ עֶשָׂו. וְאַחֲרָיו כֵּן יָצָא אַחִיו וַיְדוֹ אַחֲזֵת בְּעֵקֶב עֶשָׂו וַיִּקְרָא שְׁמוֹ יַעֲקֹב ... וַיְגַדְלוּ הַנְּעָרִים וַיְהִי עֶשָׂו אִישׁ יָדֵעַ צִיד אִישׁ שֵׂדָה, וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם יֹשֵׁב אֹהֳלִים".

סיפור לשבת

המקובל רבי חיים שאל הכהן דוויק זצוק"ל

לפני כעשרים שנה, הגיע מכתב מחו"ל לרבינו, ובו נכתב שמושל העיר שבא מקרוב שם מציק ליהודים, ורבינו הקדוש זצוק"ל נסע למירון לשבת של סליחות לפני ר"ה עם עשרים מתלמידיו, ואני הקטן עימם, והיינו שם חמישה ימים, ובכל יום שעשינו שם הקפות סביב הציון הקדוש של רבי אלעזר עם ארבעת המינים הישנים של השנה שעברה בידינו, וכשחזרנו ירושלימה, מצא רבנו טלגרמה בביתו והתבשר, כי מושל העיר מת פתאום, וליהודים שם אורה ושמחה. סיפר ר' יואל טייטלבוים, האדמו"ר מסאטמר, שהלך לבקר את הצדיק החכם המקובל ר' חיים שאול, וביקשו, שיברך אותו ברכת כהן. ר' חיים היה סגי-נהור, ונדמה לו שרבנו רוצה לברכו, ותכף הרכין את ראשו, כדי שרבנו יניח ידו עליו לברכו. כשהבין את כוונת ר' יואל, אמר רבנו, שאדרבה, הוא רוצה להתברך ממנו, ותיכף הניח ר' יואל את ידיו על ראשו של רבנו הקדוש וברכו. הפליא רבנו מאוד את גודל תמימותו ומידת ענוותנותו של הצדיק". בהיותו בארס צובא ראה איך הנשים מתחילות לגלות מקצת שערותיהן, ועמד וצווח על הפרצה, ומשלא נשמעו לו, עלה בליל שבת על הבימה והכריז אם ישמעו בקולו- מוטב להם, ואם לאו תחול עליהן קללה, ועזב במוצאי שבת את העיר ועלה לירושלים. לאחר זמן קצר פרצה שרפה בעיר וכילתה חלק גדול מהעיר, וכולם נוכחו בצדקת ה'. כאשר המקובל האלוקי ר' יוסף חיים זצ"ל (הבא"ח) יעץ למקובל ר' שלמאן אליהו לעזוב את בגדד ולעלות לארץ ישראל, הגיע ר' שלמאן להיפרד מר' יוסף חיים ושאל: "אצל מי אלמד בתורת הנסתר בארץ ישראל?". ענה הצדיק: "אמסור לך מספר קושיות ועסקות, והרב שיתרץ לך אותן- תדע נאמנה כי הוא רב מובהק וממנו תלמד". ר' שלמאן הגיע לירושלים. מיד התפרסם שמו של הגאון הצעיר שעלה מבבל, ובקרב חכמי המקובלים נשמע, כי "ארי עלה מבבל". כשהגיע שמעו של ר' שלמאן אליהו לאוזניו של רבינו, ביקש שיבוא לפניו, ושוחח איתו ברי התורה. שעה ארוכה שוחח הגאון ר' שלמאן עם רבינו, ונוכח לראות כי לפניו יושב גאון מופלא, רך בשנים וזקן בחוכמה. אמר ר' שאול לר' שלמאן: "מהיום תבוא אצלי מדי יום ביומו ואלמד עימך את הכוונות עפ"י דרכו של הרש"י".

ר' שלמאן שאל את רבינו את הקושיות בחוכמת הקבלה, שמסר לו הבא"ח ורבינו תרץ את כל הקושיות בתבונה. עתה ידע ר' שלמאן, כי רבינו הוא המוסמך והמובהק, ממנו עליו ללמוד את רזי התורה, והכתיר אותו לרבו המובהק". באחד הימים בא אל הגאון הקדוש רבי חיים שאול דוויק זצ"ל יהודי, ובה לפניו צרתו, וסיפר שהוא סוחר בבגדים ישנים וסחבות, וכל כספו ורכושו אינם עולים על עשר לירות, והיה סוחר עם ערבי אחד בתדירות, ובמרוצת הימים החל הערבי להלוות ממנו כסף, פעם אחרי פעם, עד שיום אחד נותר חסר כל, בלי פרוטה אחת. פנה הוא אל הגוי ואמר לו: "הב לי כספיי!" והערבי הלך והביא לו תכשיט של אשתו כערבון. אולם, מאז חלפו עידן ועידנים והערבי איננו, ואין לו כסף לסחור, ומאידך, למכור את התכשיט הוא חושש. ועוד, שהתכשיט אינו בר ערך אפילו כדי מחצית החוב, ומה יעשה? אמר לו הגה"ק, שילך אל הכותל המערבי ויציע דבריו לפני ה', וכך עשה. הלך והתפלל. למחרת, בא אליו פתאום הערבי ושאלו: "איה המשכון?". ענה לו: "בביתך, אבל אינני יכול ללכת כעת הביתה, בוא מחר עם הכסף ואשיב לך את התכשיט!". למחרת, שב הגוי ובידו סכום הכסף בשלמותו, וסיפר הערבי, שלפתע החלה אשתו לצעוק עליו שישבי לך את התכשיט ואם לאו תהרגנו. אף שהוא עצמו לא היה חפץ לפדות את התכשיט, כי היה בעל ערך פעוט, ופשוט היה מוכרח להשיב את הכסף, וקיבל היהודי את הכסף לידו. בסוף ימיו כשהיה סגי נהור, התאספו בחצות הלילה ללמוד בשיעורו, ראו את רגלו פצועה ונפוחה מאוד ומכוסה בדם רב - ומראהו רע מאוד. כששאלוהו לפרש הדבר, סיפר להם שהיה לו פצע גדול מלא מוגלה ברגלו, וכאשר הזמינו רופא לבדוק את המצב, הלה הפנה את רבינו לבית-הרפואה לטיפול מידי. בהגיעו לשם, קבעו הרופאים שיש לפתוח את הפצע ולהוציא מתוכו את המוגלה. והיות שהטיפול עלול לגרום לכאבים קשים, רצו להרדיומו. אך הוא סירב לכך, כי לא רצה להסיר דעתו מדבקות בה' אפילו לרגע אחד. ואמר להם, שיעשו הניתוח בלי הרדמה. אמרו לו הרופאים, שהיות והכאבים הם בלתי נסבלים, יצטרכו לאחוז בו בגופו, שלא יתנועע באמצע הניתוח. רבינו הסכים לכך והתנה, שלא תגע בו שום אישה. הרופאים צחקו בלבם לבקשתו, וכמה אחיות אחזו בגופו הקדוש. באמצע הניתוח כאשר התכווץ מכאב הטיפול, הבחין לרגע כי נוגעות בגופו נשים, צעק צעקה גדולה ומרה, ובאמצע הניתוח קם ויצא החוצה ועשה דרכו לבית המדרש לשיעורו הקבוע בחצות הלילה.

שאל את הרב

לייעוץ באופן אישי עם הרב אבנר קוואס שליט"א ניתן להתקשר בימים ג' וד' בין השעות 14:30-15:30

1599-59-59-39

קן ההלכה הספרדי הארצי

3030 * | 073-7-860-860

רב קווי | בעלות שיחה רגילה

שלוחה 2

מענה טלפוני לשאלות בעניני שלום בית וחינוך ילדים, עם ייעצים מומחים שע"י הרב אבנר קוואס שליט"א בין השעות 09:00-23:00

שלוחה 1

מענה טלפוני לשאלות בהלכה שע"י מורי הוראה הפוסקים ע"פ פסקי מרן הגר"ע יוסף זצוק"ל, בנשיאות חבר מועצת חכמי התורה הגאון הגדול הרב דוד יוסף שליט"א 24 שעות ביממה רצוף

שיעורים בפרשת שבוע מטובי המרצים בשלוחה 5